Haagse Vogelbescherming

De Wulp

39e jaargang nr. 4 - november 2008

De Wulp

39e jaargang, nr. 4, november 2008

COLOFON
De Wulp is een kwartaaluitgave van de Haagse Vogelbescherming, die gratis wordt toegezonden aan de leden.

Wulp online
www.haagsevogels.nl

Kopij
Inleveren artikelen (max. 500 woorden) voor de volgende Wulp zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk op 15 januari 2009.

Redactie
Arnoud Bal
Caroline Walta
E-mail: *dewulp@gmail.com*

De redactie behoudt zich het recht voor om ingezonden artikelen in te korten of niet te plaatsen. Auteurs zijn verantwoordelijk voor de inhoud van hun bijdragen. Publicatie betekent niet dat de daarin vermelde meningen het inzicht van de redactie of van de Vereniging weergeven.

Vormgeving en druk
Pasmans Offsetdrukkerij Den Haag
Oplage: 1300 exemplaren

Contributie
De contributie bedraagt vanaf 2007 minimaal € 12,50 per jaar voor volwassenen; jeugdleden tot 16 jaar gratis; lidmaatschap voor het leven: € 250,00 minimaal. Betaling op gironummer 275200 t.n.v. Haagse Vogelbescherming.

Ledenadministratie
Voor aanmelden van nieuwe leden, adreswijzigingen en contributiebetaling kunt u terecht bij de ledenadministratie:
Ingrid Megens
e-mail: *hvbleden@planet.nl*
Riouwstraat 206, 2585 HZ Den Haag

Foto voorplaat: Klauterend als een alpinist trof ik deze boomklever aan in Park Clingendael. Met zulke klimijzers lukt het hem ook om met zijn koppetje omlaag langs een gladde stam naar beneden te klimmen.
Foto: Boudewijn Schreiner

Avonturen

Deze Wulp verwelkomt een nieuw redactielid, Arnoud Bal. In een volgende editie zal hij zich nader aan u voorstellen. Deze uitgave staat weer bol van de vogelavonturen. We beleven ze in de achtertuin, op het strand, in de stad, op de golfbaan (?), tijdens een vogelreis of... gewoon in onze fantasie.

Onze voorzitter deelt boeiende vogelbelevenissen met prachtige pentekeningen. Eén van onze leden ontmoette een bijzondere strandloper en één van onze vaste schrijfsters doet verslag van een imposante redding op de Scheveningse boulevard. De Haagse waarnemingen zijn ook niet mis en daar weten ze in het Vogelasiel over mee te praten. Daar werden ze bovendien verrast met vele helpende handen en lieve donaties. Waarvoor veel dank!

Helaas gaat het niet met alle vogels even goed, zo dreigt ons beeldmerk in de gevarenzone terecht te komen, wat het belang van vogelbescherming -groot of klein- weer eens onderstreept. Dat deze inzet wordt beloond, ondervond ons jongste bestuurslid: Rogier Mos werd onderscheiden met de Stadsspeld. Gaat u onze geverderde vrienden deze winter extra verwennen? U kunt weer voer kopen in het asiel. Of wilt u een stapje verder gaan en wordt u vogelwachter? De vogels hebben ons nodig en wij kunnen ook niet zonder ze!

Verder liggen er wederom mooie vogelavonturen in het verschiet, dag(deel)trips - een 55-plus excursie naar Zeeland en een reis naar het vogelrijke Elbegebied in Duitsland. Dichter bij huis kunt u genieten van twee boeiende lezingen.

Tot slot ontvingen wij het treurige bericht van het overlijden van Jan van den Ende. We zullen hem missen, maar putten troost uit de mooie herinneringen, zijn avontuurlijke vogelverhalen en schitterende natuurfilms.

We zijn van start

Het nieuwe bestuursteam heeft de veren even moeten opschudden om de draad van besturen goed op te pakken. Door de bijna totale wisseling van de wacht en een stroeve overdracht moesten er helaas veel wielen opnieuw worden uitgevonden. Nu we zo'n vier maanden op streek zijn en de vakanties achter de rug, kunnen we met plezier constateren dat het team goed draait en de taken met enthousiasme worden opgepakt.

Traditioneel is de voorzitterstaak bij de Haagse Vogelbescherming (HVB) een vrij intensieve aangelegenheid. Niet alleen de vereniging moet draaiende gehouden worden, maar met kennis, daadkracht, tact en diplomatie dient ook buitengaats invloed te worden uitgeoefend. De uitnodigingen van zowel gemeente als provincie voor kennisoverleg m.b.t. groengebieden vullen wekelijks één of twee dagdelen van mijn agenda. Ik geef u een kleine inzage:

De bouwplannen van de gemeente dreigen enkele van onze vogelrustgebieden te verstoren. Het Masterplan Kijkduin heeft nog geen rooilijnen op papier gezet, maar de drie terreinen die de HVB daar beheert, liggen wel in de invloedsfeer van het plangebied. Dat vraagt om alertheid. - Onze vrijwilligers signaleerden grootschalig werken in het groen tijdens het broedseizoen, strijdig met de Flora- en faunawet. Die incidenten worden besproken tijdens het reguliere overleg met Stadsbeheer, dat vanaf heden weer is opgestart. - Het overleg Westduinpark vraagt om jongleren met de agenda: een sessie om 11.00 en een om 14.00 uur en een kleine week later weer een.

Tijdens de algemene commissievergadering van de HVB op 14 oktober jl. vroeg het bestuur aan de actieve leden om inzicht te geven in hun ideeën voor het beleid van de vereniging. We kijken terug op een levendige en geanimeerde vergadering waarin volop gediscussieerd werd over de zaken die binnen de organisatie spelen. Ook hier kwam het beheer van de vogelrustgebieden ter sprake. We gaan samen met de veldwerkgroep en enkele deskundige studenten een nieuw beheerplan opstellen.

De historische samenwerking tussen de HVB en de AVN is weer nieuw leven ingeblazen.
Onze secretaris Aletta de Ruiter vervult dezelfde functie ook bij de AVN en is in de gelegenheid de belangen aan elkaar te koppelen. Dat werpt vruchten af bij onderhandelingen waar we als partner-organisaties elkaars visie kunnen aanvullen en versterken. Momenteel speelt dat bij de Amonsvlakte, waar de AVN zich heeft geschaard achter de visie van de HVB. De laatste der mohikanen die beide verenigingen dienden waren Henk Bos, jarenlang vanuit de AVN ook lid van onze MIC en primus interparus, wijlen André van der Laan, die zijn voorzitterschap van de AVN combineerde met het vice-voorzitterschap van de HVB. Het waren voorbeelden van prima samenwerking.

De hedendaagse invulling van ons landschap door Rijk, Provincie en Gemeentes zijn zo sterk doelgericht, dat wij alleen met een nuchtere kennisinbreng en veel diplomatie de weg naar het doel kunnen beïnvloeden. Bundeling van kracht en kennis is dan ook bittere noodzaak.

We houden u op de hoogte!
Frederik Hoogerhoud, uw voorzitter

Nieuwjaarsreceptie 2009
zondag 11 januari van 16.00 tot 18.00 uur

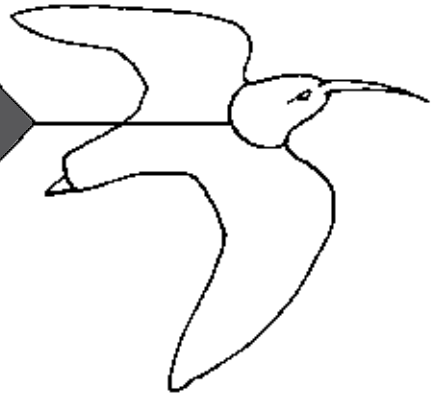

Volkstuinvereniging
"Eigen Arbeid"
Eind Bezuidenhoutseweg
(achter restaurant De Landbouw)
Volop parkeerruimte maar ook
bereikbaar met bus 43 vanaf
Centraal Station

Het mooiste strandlopertje ooit

DOOR ANDRÉ LEEGWATER

Sommige dagen beginnen met een mooie belofte in zich. Als je dan 's morgens vroeg de deur uitstapt, weet je: dit wordt een goede dag om vogels te kijken. Soms voel je dat gewoon. Dit gaat over zo'n dag, ergens begin september. Het is al jaren geleden dat ik haar toen voor het eerst zag. En voor het laatst trouwens. Daarna verscheen ze alleen nog wel eens in m'n dagdromen.

Het is al vroeg in de ochtend warm. Omdat het een doordeweekse dag is, zijn er gelukkig nog niet veel hardlopers en -fietsers in de duinen. Ik kan dus nog rustig in het midden van de paden wandelen en genieten van wat ik in mijn kijker vang. En dat is al heel wat: veel pimpel-, kool- en staartmezen, wat zwartkoppen, een paartje groenlingen, een groepje kneuen, nog verrassend veel fitissen, een heggenmus en een familie roodborsttapuit. Verguld ben ik met een paapje en een grauwe vliegenvanger, die ik beide nog niet veel heb gezien. En tussen al dit zangvogelgeweld zie ik ook nog een gekraagde roodstaart, een mannetje in vol ornaat. Mijn eerste.

Ik ben nog verguld met zoveel schoonheid op mijn netvlies als er plots een meter of twee van mij een vos de weg oversteekt. Hij blijft midden op het pad staan, doet een paar stappen in mijn richting en kijkt mij brutaal aan alsof hij wil zeggen 'Wat doe jij in mijn gebied?'. Ik houd mijn adem in en sta doodstil. Na een paar seconden heeft de vos het wel gezien en wandelt hij op z'n dooie akkertje verder. Ik zie zijn dikke rode staart als laatste sierlijk tussen de struiken verdwijnen. Ik loop nog even in die richting om te kijken of ik hem kan volgen. Maar de vos is verdwe-

nen. Achter de bosschages ligt een plas. Er zwemmen diverse watervogels. Ik richt mijn kijker en zie eerst een paartje futen, enkele tafel- en kuifeenden en onder het riet... drie krooneenden. De tweede soort die ik nog niet eerder had gezien! Dit is een mooie afsluiting van mijn wandeling, vind ik.

Ik loop terug naar m'n fiets die ik bij een strandopgang heb geparkeerd. Als ik er bijna ben zie ik iets roodachtigs boven de duintoppen zweven. Prachtig in vlam gezet door het zonlicht glijdt daar een rode wouw! Ik houd hem zo lang mogelijk in beeld tot hij achter een duinenrij verdwijnt. Wat een geluk. Deze roofvogel zie ik ook voor het eerst. Ik ben er vol van. Drie nieuwe soorten op één dag. Dat gebeurt niet vaak.

Op het fietspad komen een jonge vrouw en man mij tegemoet fietsen. De vrouw stapt af en zegt tegen de man 'Ik kom er zo aan'. De jongeman fietst door naar de strandopgang. De vrouw komt naar me toe en vraagt of ik nog wat bijzonders heb gezien. Ik ben een beetje verbouwereerd; ik ontmoet zelden een vrouwelijke vogelaar, en zeker niet zo'n mooie... Ik vertel haar over mijn mooie dag en de vos en de krooneenden en de rode wouw en de gekraagde roodstaart. Ze moet een beetje lachen om mijn waarschijnlijk wat kinderlijk enthousiasme. Ze zegt een beetje smalend dat de krooneenden 'niet tellen' omdat dat waarschijnlijk 'escapes' zijn. Mij kan dat niet zo veel schelen. Ik heb ze toch in het wild gezien? Ze is wel een beetje jaloers op 'mijn' rode wouw, zegt ze. Die heeft ze alleen in Frankrijk gezien. Ze vertelt over een vogelexcursie bij een of ander Frans meer waar ze onder andere deze roofvogel zag en een heleboel flamingo's. Het is een leuk gesprek. Intussen scheert een roofvogel vlak langs ons heen. Torenvalk, zegt ze. Maar volgens mij was het een sperwer. Ik vertel haar dat ik bij sommige vogels wat moeite heb om de geluiden uiteen te houden. Spontaan begint ze alle geluiden die we op dat moment horen te benoemen. 'Ik tel broedvogels', zegt ze. Mijn bewondering voor haar wordt op slag groter. 'Ik moet gaan', zegt ze. 'Mijn vriend wacht op me. Daaag.' 'Euh, ja. Tot ziens', stamel ik nog, en weg is ze. Natuurlijk was dat haar vriend. En ik loop door.

Tot besluit loop ik naar de strandopgang. Ik kijk altijd nog even langs de vloedlijn of er nog leuke steltlopers of sterns zitten. Ik richt mijn kijker en zie... haar. In volle glorie. Haar vriend ligt al in adamskleed te spatteren in zee. Zij ontdoet zich net van haar laatste kledingstuk en rent naar de branding. Ik hoop dat ze het me vergeeft maar ik heb haar iets langer in mijn beeld gevangen gehouden dan misschien betamelijk was... Maar ik kon niet anders. Zoals zij daar liep, was zij voor mij het mooiste strandlopertje ooit.

Foto: Sytze Jongma - www.sytze-natuurfoto.nl

Amonsvlakte heeft ruimte voor golf én natuur

DOOR FREDERIK HOOGERHOUD

In hoeverre is sport te combineren met een landschap met hoge natuurwaarde dat broedgelegenheid biedt aan 32 soorten park-, bos- en duinvogels? De Haagse Vogelbescherming heeft gekozen voor een betere bescherming van die vogelstand op de Amonsvlakte. De aanleg van twee golfholes, als uitbreiding van Golf Duinzigt, kan zorgen voor de nodige rust die nu in dit gebied ontbreekt.

Geschiedenis

De voormalige Amonshoogte, de oude met beuken begroeide duintjes tegenover Duindigt, zijn in 1942 in opdracht van de Duitse bezetter afgegraven. Wat bleef was een troosteloze zandvlakte die na de oorlog in gebruik werd genomen als uitloopgebied (corrals) voor paarden. Aan de randen stonden brembosjes. Na het ruimen van de provisorische omheiningen raakte het gebied op een natuurlijke wijze begroeid met schrale, kalkarme duinvegetatie die een goed biotoop bood voor typische duinvogels als groene specht, tapuit, fitis, braamsluiper en grasmus. Het deponeren van stikstofrijk slib -in 1981- en het beplanten daarvan met bosplantsoen zorgde voor een mengvorm-vegetatie. Dit voedselrijke vegetatietype is een beperking geworden voor de ontwikkeling van de voedsel- en kalkarme duinvegetatie. In de loop der jaren zien we de open duinweide dan ook steeds verder overgroeid raken met het opdringende bos. De schrale duinweide raakt bovendien langzaam vermest door de humus van bladval en de uitwerpselen van paarden en honden die veelvuldig op de weides worden uitgelaten. Die vermesting is inmiddels duidelijk zichtbaar aan de oprukkende brandnetels.

Van tegen- naar voorstander

De eerste plannen in het begin van de jaren negentig om een drie-holes uitbreiding van Golf Duinzigt op de Amonsvlakte te realiseren, stuitten op grote weerstand bij de Haagse groene verenigingen. Het typische duinlandschap zou daardoor teveel worden aangetast. Ook de Haagse Vogelbescherming achtte deze ontwikkeling toen zeer ongewenst. De rechter stelde de groene verenigingen in het gelijk tijdens de behandeling van de artikel 19-procedure. Het plan verdween in de ijskast.

Medio 2000 deponeerde Golf-Duinzigt een nieuw plan bij de gemeente Wassenaar. In plaats van drie, ging het nu om twee holes met een mogelijke extra groenuitbreiding ter grootte van twee parkeerstroken op het parkeerterrein van renbaan Duindigt. Daarnaast was er een optie voor expansie op lan-

gere termijn. Nog steeds echter konden de groene verenigingen zich niet vinden in de geplande situering van de golfgreens op de Amonsvlakte. In januari 2001 richtten ze een samenwerkingsverband op om hierover een gezamenlijk standpunt te bepalen. Besloten werd om door overleg met Golf Duinzigt mogelijkheden te onderzoeken voor natuurvriendelijke integratie van golf op deze plek. Deze houding schepte verwachtingen bij Golf Duinzigt die echter niet gehonoreerd werden omdat de meeste deelnemende groene verenigingen zich afwijzend bleven opstellen en koste wat kost de golf wilden weren. De Haagse Vogelbescherming was toen van mening dat de toekomst van de Amonsvlakte bij aanhoudende afwijzing toch steeds opnieuw gevaar zou lopen en trok zich terug uit het samenwerkingsverband.

Inmiddels blijkt dat de gemeente Wassenaar voor de naaste omgeving van renbaan Duindigt plannen heeft om een villapark te ontwikkelen. Om die bedreiging voor de Amonsvlakte uit te sluiten is het gebruik van het landschap door golf een veel betere optie, mits de inrichting en het beheer van het terrein op de kwaliteit van de natuurlijke duinvegetatietypen en de vogelstand worden afgestemd. De vogelbescherming stelde hiervoor een advies op dat werd onderschreven door een ecologisch adviesbureau.

Groene voorwaarden

Reden voor de Vogelbescherming om een samenwerking met Golf Duinzigt aan te gaan en daarmee te streven naar een Win-Win situatie. Daarbij rekening houdend met de volgende eisen:

- De aanleg van de greens met zoveel mogelijk behoud van duinlandschap;
- Het terrein afsluiten met een transparante maar honddichte afrastering met doorgangsmogelijkheid voor wilde zoogdieren;
- Toegankelijkheid voor excursies en inventarisaties van het gebied;
- In standhouding van de duinflora en een beheer ter versterking van deze duinvegetatie;
- Tijdens broedseizoen, tussen 1 maart en 15 augustus geen golfballen tussen de begroeiing weghalen;
- Zoveel mogelijk natuurlijke afrastering door duindoorn, brem, sleedoorn e.d.;
- Geen netten ophangen, levensgevaarlijk voor vogels;
- Open zandplekken behouden vanwege biotoop rugstreeppad en zandhagedis.

Het afsluiten van de Amonsvlakte voor honden zal een positieve uitwerking hebben op het gebied. Er zal minder verstoring voor vogels optreden en er komt een einde aan de vermesting van de schrale ondergrond hetgeen uiteraard gunstig is voor herstel van de specifieke duinflora. De golfvereniging staat zeer positief tegenover het plan en heeft de randvoorwaarden onderkend en toegezegd. Bovendien zullen ze het ecologisch beheer gaan toetsen aan de normen van het keurmerk 'Commited to Green'. De nieuwe tekeningen voldoen aan het gezamenlijke voorstel.
De HVB onderhoudt regelmatig contact met Golf Duinzigt.

Bijzondere vogels en bijzondere mensen

DOOR LILY WEERDESTEIJN

Dat we ieder jaar, naast de bekende huis-, tuin- en keukenvogels ook wat bijzondere soorten binnen krijgen is wel bekend. Vooral tijdens de najaarstrek. Helaas zijn wij geen echte vogelaars, dus slaan we de plank wel eens mis. Menig vogelboek wordt geraadpleegd om het "beesie" een naam te geven. Dit geeft wel eens verwarring , zo ook bij de volgende drie vogels.

Van het strand kwam, helemaal onder de algen een vogel. We herkende de kop van de kievit alleen zonder kuif. Na een wasbeurt kwamen de gouden vlekjes tevoorschijn. Een goudplevier. Van de Frankenslag kwam een roofvogel die daar tegen een raam was gevlogen. Een buizerd werd er al geroepen, gezien het donkere verenkleed. De vogel was alleen kleiner en slanker. Had een knal gele en zwarte snavel, drie banden op de staart en zette de nekveren op. Het was een jonge wespendief. Door het opgelopen letsel kon de vogel niet snel vrij en miste zo de najaarstrek. Voor overwintering zit de vogel nu in Roofvogelopvang Zundert.
Eind september regende het letterlijk goudhaantjes. Er zit dan ook geregeld een vuurgoudhaantje bij. Maar nu kwam een klein vogeltje dat er op leek maar geen gekleurde kuif had. Wel had het een oogstreep dus werd het voor een fitis uitgemaakt. Gelukkig kregen we die middag de VWG. Zoetermeer op bezoek, die het vogeltje herkende als een bladkoninkje. We hebben in het asiel panelen hangen met vogelsoorten en bij iedere soort welke in het asiel is binnen gekomen zit een groene stip. Dus dat zijn er weer drie bij.

Naast die bijzondere vogels zijn er ook bijzondere mensen die het asiel een warm hart toe dragen. In de eerste plaats de trouwe donateurs. Alleen nu werden we ook op een andere wijze gesteund. In juni kwamen er zes ambtenaren een middag helpen. Dit in het kader van een onderlinge wedstrijd waar zij tweede in waren geworden. Dit leverde ook reclame voor het asiel op, want zij moesten een filmpje van hun werkzaamheden maken. Zij waren onder de indruk van het vele en vaak zware werk van de vrijwilligers en zij gaven spontaan een gift.
In september kwamen tien ambtenaren van het Ministerie van Binnenlandse Zaken een middag klussen. De muren van de kantine, gang en eerste opvang werden geverfd, de oude mezenvolière werd voor-

Foto's ambtenarendag: Yvonne Peersman

zichtig gesloopt, een nieuwe werd vanwege het slechte weer deels opgebouwd en er werden nieuwe zitstokken voor de kooien gemaakt. Het bewijs dat ambtenaren echt wel hard kunnen werken.
De brandweer had een flink bedrag aan "freebees" gespaard, waarvoor we spullen mochten uitzoeken bij de Kijkshop. Het werd een gereedschapskist met inhoud, een accuboor, een weegschaal om vogels te wegen en een mixer om voer te mengen.
Mevrouw M. Rive mocht gratis boodschappen doen bij Albert Heijn ter ere van een verbouwingsopening. Het moest wel voor een goed doel zijn. Zij koos het vogelasiel. Alle artikelen kwamen goed van pas. Van schoonmaakspullen tot koffie.
Mevrouw v.d. Zijde, vroeg voor haar verjaardag aan familie en vrienden geld voor het vogelasiel. Zij kwam samen met haar kleindochter een fraai gemaakte spaarpot met inhoud overhandigen.
De Openbare Basisschool Max Velthuijs hield een sponsorloop. De leerlingen mochten zelf een goed doel uitzoeken. Omdat zij voor een rondleiding in het asiel waren geweest en het toch allemaal wel zielig die vogels, was de opbrengst voor de vogels.
Van mevrouw In 't Veld, kregen we foto's opgestuurd waar ook een zelf gemaakte spaarpot op stond.Ook hiervan was de inhoud voor het vogelasiel.

Foto: Sylvie van der Ende

Foto: Sylvie van der Ende

Foto: Carla van Pelt

Dit zijn allemaal leuke dingen die zeer gewaardeerd worden, want het asiel kan niet zonder al die mensen die ons het vertrouwen geven goed voor de vogels te zullen zorgen.

KOCH & NOTARISSEN

'S - GRAVENHAGE

Groot Hertoginnelaan 32a – 2517 EG 's-Gravenhage
Telefoon (070) 346 95 02 – Telefax (070) 345 82 33
info@kochnotarissen.nl

In voorbereiding:

Voorjaarsreis 2009

In 2009 willen wij in plaats van een ganzenweekeind en voorjaarsweekeind in Nederland (overigens wordt er in april wel nog een senioren/55+ reis gepland) een vogelreis organiseren naar het midden Elbegebied in Duitsland:

Vogelen langs de Elbe

9 mei t/m 16 mei 2009

Leiding: Ton Haase en Nicolette Rab **Duur:** 8-daagse reis**/*** *(zie kader)*
1 of 2 busjes max. 16 personen.

Het middenstroomgebied van de Elbe, ca. 90 km. zuidoostelijk van Hamburg, was tijdens de Koude Oorlog een soort niemandsland waardoor er veel natuurgebied bewaard is gebleven. Het is een gevarieerd biotoop van nat naar droog en van hoog naar laag. Een waar vogelparadijs voor eenden, zang- en roofvogels. Het is het broedgebied van rode- en zwarte wouw, grauwe klauwier en wielewaal. In de hardhoutooibossen vind je zwarte specht en appelvink. In de uiterwaarden broeden kraanvogels en visarenden en eventueel zien we ook nog een zeearend.
Kortom er is veel te ontdekken en ook landschappelijk is het zeer aantrekkelijk. Regelmatig zullen wij flinke wandelingen maken door de uiterwaarden, de hei of het bos.
Een dagtocht om de baltsende grote trappen te zien, staat ook op het programma.

Verblijf: wij verblijven in een klein gezellig hotel **Gasthaus "ZUM SEE"**, gelegen tussen de Gartower See en de Elbe in het dorp Restorf. Een echte aanrader volgens de KNNV Den Haag.
Accommodatie: Er zijn 2-persoonskamers met douche en wc en een enkele 1-persoonskamer, inclusief halfpension en een lunchpakket.
Website: *www.klaus-evert.de*

Kosten: € 435,- p.p. exclusief consumpties, verteringen tijdens de reis en ter plekke.

Opgave en informatie: Nicolette Rab
Tel: 070- 3548974 - **Email:** hvbexcursies@live.nl

N.B.: *Bij voldoende deelname kunnen wij een permanente boeking doen.*
Graag zo snel mogelijk laten weten of je interesse hebt!

Contactadres CEL: Nicolette Rab, tel. CEL: 070-354 89 74 of 06-18 43 69 25, e-mail: *hvbexcursies@live.nl*

Zaterdag 22 november 2008: reünie meerdaagse reizen
Plaats: Het Benoordenhuis
Tijdstip: 10.30 uur tot 15.30 uur
Kosten: reeds voldaan door de deelnemers, die nog bericht krijgen

Zondag 30 november 2008: De Wilck en Starrevaart
Ochtendexcursie met eigen vervoer (zie kader)*
Wij rijden eerst naar De Wilck en evt. de vogelhut Amalia (Hazerswoude) en bezoeken daarna de Starrevaartplas, die inmiddels gevuld zal zijn met behoorlijke aantallen wintergasten uit het hoge noorden.
Leiding: Ton Haase
Tijdstip: 8.30 uur
Verzamelpunt: Parkeerplaats Min. LNV (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Bezuidenhoutseweg 73, 2594 AC, Den Haag).
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: vervoer

Zaterdag 13 december 2008: Alblasserwaard
*Dagexcursie met eigen vervoer */** (zie kader)*
Wij rijden nogmaals het rondje Alblasserwaard dat Adri de Groot (www.vogeldagboek.nl) ons in 2005 heeft aangeraden. Langs de Lek via de Donkse Laagte (ganzengebied) via kleine polderwegen op zoek naar overwinterende kleine en wilde Zwanen, naar de Zouweboezem waar kans is op roerdomp en baardman.
Leiding: Nicolette Rab
Tijdstip: 8.30 uur
Verzamelpunt: Parkeerplaats Min. LNV
Opgave: deelnemers (max. 22 personen) dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: vervoer

Dinsdag 30 december 2008: rondje Zuid-Holland
Dagexcursie met eigen vervoer/** (zie kader)*
Ons jaarlijkse traditionele rondje ter afsluiting van het jaar 2008, waarvan gezellig koffie en glühwein drinken een belangrijk onderdeel is.
Leiding: Ria v. Seventer-den Heyer
Tijdstip: 9.00 uur
Verzamelpunt: Parkeerplaats Min. LNV
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: vervoer.

Zaterdag 10 januari 2009: vaartocht Haringvliet (Willemstad)
Dagexcursie met eigen vervoer (zie kader)*
Wegens succes geprolongeerd. Vorig jaar hebben wij een prachtige tocht gemaakt in het Krammer-en Volkenrak, dit maal varen wij in een overdekte boot van 10.00 uur tot 16.00 uur onder leiding van Staatsbosbeheer op het Haringvliet. Binnen is het warm, buiten is het koud. Neem voldoende kleding mee voor als je op het dek wilt staan. Het is goed mogelijk om de telescoop te gebruiken. Dranken zijn tegen betaling aan boord verkrijgbaar.
De vaartocht gaat over het Haringvliet en het Hollands Diep. Staatsbosbeheer (SBB) is beheerder van een groot areaal grasgorzen langs het Haringvliet. Ook de Slijkplaat, de Westplaat en de Ventjagersplaten worden door SBB beheerd. De tocht voert langs deze objecten, die in dit geval vanaf het water kunnen worden bekeken. De genoemde objecten zijn tijdens de winter van groot belang voor overwinterende ganzen, eenden en steltlopers. Als we geluk hebben kan ook de zeearend worden waargenomen. Tijdens de tocht wordt uitleg gegeven over natuurontwikkelingsplannen en over het zogenaamde Kierbesluit voor de Haringvlietsluizen.
De tocht is zowel voor beginnende als voor gevorderde vogelaar bijzonder interessant.
Leiding: Wicher Pen (Staatsbosbeheer)
Tijdstip: 8.30 uur
Verzamelpunt: Parkeerplaats Min. LNV
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: vervoer + € 15,- voor de boottocht

Zaterdag 17 januari 2009: Portlandpolder en Zegenpolder (bij Rhoon)
*Lange ochtendexcursie met eigen vervoer*** (zie kader)*
We maken een flinke wandeling in dit voor ons nieuwe gebied bij de Oude Maas.
Leiding: Jaap Zoet
Tijdstip: 8.30 uur

Verzamelpunt: Parkeerplaats Min. LNV
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: vervoer

Zaterdag 31 januari 2009: Noordwijk
*Lange ochtendexcursie**/*** (zie kader)*
Wij maken een flinke wandeling in de boswachterij van Noordwijk. Een gevarieerd terrein van bos en duin met kuif- en misschien zwarte mees.
Leiding: Ton Haase
Tijdstip: 8.30 uur
Verzamelpunt: Parkeerplaats Min. LNV
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: vervoer

Zondag 8 februari 2009: Hoeksche Waard
*Dagexcursie met eigen vervoer**/*** (zie kader)*
Onze winterexcursie naar dit gebied, elk jaar onder de bezielende leiding van Peter de Barse, (woonachtig in Strijen) is altijd weer een succes. Wij maken verschillende wandelingen.
Leiding: Peter de Barse
Tijdstip: 8.30 uur
Verzamelpunt: Parkeerplaats Min. LNV
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij contactadres
Kosten: vervoer

Zondag 22 februari 2009: Zeeland-Oost
*Dagexcursie met 1 of 2 busjes */** (zie kader)*
Deze keer rijden wij via de hut bij de Phillipsdam naar de Rammegors tot aan de Scherpenisse polder op Tholen. De Zeeuwse delta is een goed overwinteringgebied voor ganzen, zwanen en steltlopers. Afhankelijk van de tijd rijden we via de Brouwersdam terug.
Leiding: Nicolette Rab
Tijdstip: 8.30 uur
Verzamelpunt: Parkeerplaats Min. LNV
Opgave en kosten: deelnemers dienen zich vooraf op te geven door middel van storting van € 25,- (niet-leden € 27,50, jeugdleden € 7,-) op de girorekening genoemd in het kader, onder vermelding van 'excursie Zeeland'. Het bedrag dient uiterlijk 2 februari 2009 te zijn ontvangen.

Zaterdag 7 maart 2009: rondje Noord-Holland
*Dagexcursie met eigen vervoer ** (zie kader)*
Wij rijden via het inmiddels bekende landje van Boer Geijsel, waar zich in deze tijd vele (IJslandse) grutto's ophouden, naar Spaarndam en omgeving. Hier liggen verschillende vogelkijkplaatsen. Bij voldoende tijd kunnen wij nog verder richting Uitgeest en de Hempolder rijden.
Leiding: Nicolette Rab
Tijdstip: 8.30 uur.
Verzamelpunt: Parkeerplaats Min. LNV
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: vervoer

Zaterdag 14 maart 2009: Amsterdamse Duinwaterleiding
*Dagexcursie met eigen vervoer *** (zie kader)*
Nadat wij in oktober jl. in de Kennemerduinen zijn geweest, nemen wij nu een kijkje in het infiltratiegebied van de Amsterdamse Duinwaterleiding. Zit de ijsvogel er nog en is er misschien een waterspreeuw te vinden? Ook horen we mogelijk de eerste boomleeuwerik.
Leiding: Ton Haase
Tijdstip: 8.30 uur
Verzamelpunt: Parkeerplaats Min. LNV
Opgave: deelnemers dienen zich vooraf op te geven bij het contactadres
Kosten: vervoer en toegang terrein

CEL lezingen

Maandag 19 januari 2009
Spreker: Ed Opperman - Onderwerp: Vogels in Kazachstan
Toelichting: Ed is niet bepaald een onbekende binnen de vereniging en dat hij veel vogelreizen onderneemt is ook bekend. Hij zal dus op zijn onderhoudende wijze met behulp van lichtbeelden vertellen over zijn ervaringen in Kazachstan.

Maandag 16 februari 2009
Spreker: Bas van den Boogaard - Onderwerp: Veren, Vleugels en Vliegen; het summum in vogelfotografie.
Toelichting: Bas zal ons de relatie hiertussen proberen duidelijk te maken.

Alle lezingen worden gehouden in 'Het Benoordenhuis', Bisschopstraat 5, 2596 XH, Den Haag en beginnen stipt om 20.00 uur.

HET KADER

Contactpersoon CEL: Nicolette Rab, telefoon: 070-354 89 74 of 06-18 43 69 25,
e-mail: *hvbexcursies@live.nl*

Penningmeester CEL: Jan Pietersen, Hengelolaan 948, 2544 GK, Den Haag, telefoon: 070-367 25 85

Verzamelpunt: De parkeerplaats naast het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (Min LNV), Bezuidenhoutseweg 73, 2594 AC Den Haag (tenzij anders genoemd).

Opgave: Voor alle excursies dient u zich vooraf op te geven bij de contactpersoon van de CEL (tenzij anders genoemd). Mocht u na opgave onverhoopt verhinderd zijn, dan vernemen wij dit graag zo spoedig mogelijk i.v.m. het vrijkomen van ruimte voor anderen. Deelname is naar volgorde van opgave.

Vervoer: Voor dagexcursies met eigen vervoer aangeven of u zelf met uw auto kunt rijden en hoeveel deelnemers u kunt meenemen; of dat u met een deelnemer wilt meerijden. Kosten voor meerijden is € 0,06 per kilometer, af te rekenen met de chauffeur.

Rekeningnummer: Voor excursies waaraan kosten zijn verbonden die moeten worden overgemaakt, dient u het aangegeven bedrag te storten op rekeningnummer 271.84.86 van de Haagse Vogelbescherming, afdeling excursies. Annuleringen schriftelijk of telefonisch meedelen aan de penningmeester.

Regels en reglement: Met het verschijnen van de nieuwe agenda, vervalt automatisch de vorige.
Deelname geschiedt op basis van het Reglement Deelname Excursies (2006). Dit reglement kunt u opvragen bij de penningmeester.

Jeugd: Op alle excursies zijn ook jongeren welkom!

Zwaarte excursies:

- * lichte wandeling, geen conditie vereist
- ** flinke wandeling, enige conditie vereist
- *** lange wandeling of meerdere wandelingen, conditie vereist
- **** zware wandeling(en) in moeilijk/ruig terrein

Eten en drinken: Neem wat te eten en drinken mee voor onderweg, daar er niet altijd een uitspanning kan worden bezocht.

Kleding: Aangeraden wordt waterdicht schoeisel en regenkleding mee te nemen. In de winter warme kleding en handschoenen. In de zomer ademende kleding in lagen met voldoende bedekking tegen felle zon en eventueel insecten.

Foto: Laura Dorst

Attentie voor 55+ers

Vanwege het feit dat er het afgelopen jaar geen midweek is gehouden, zijn wij van plan een speciale excursie te organiseren voor 55+ers.
Op **dinsdag 17 februari 2009 houden wij een dagexcursie naar Zeeland** waar, in deze tijd van het jaar, van alles te zien zal zijn. Afhankelijk van het weer Ook zullen wij een wandeling maken. Voor verdere gegevens kunt u contact opnemen met Jan Pietersen tel. 070 367 2585 of Jaap Zoet tel. 070 309 7031 e-mail *jczoet@wanadoo.nl*

*Dagexcursie met 1 of 2 busjes */**(zie kader)*
Leiding: Jan Pietersen en Jaap Zoet
Tijdstip: 8.30 uur
Verzamelpunt: Parkeerplaats Min. LNV
Opgave en kosten: deelnemers dienen zich vooraf op te geven door middel van storting van € 25,- (niet-leden € 27,50) op de rekening genoemd in het kader onder vermelding van 'Excursie 55+'. Het bedrag dient uiterlijk 28 januari 2009 bij ons binnen te zijn.

Bischof

- Advies - aanleg - onderhoud
- Sierbestratingen
- Vijvers
- Interieurbeplanting

Landscaping
070 - 419 03 03
directlijn
06-53490303

Veursestraatweg 106
2265 CG Leidschendam

Rondom Den Haag, juli-oktober

DOOR WOUTER PLOMP

Voor roofvogels moet je blijkbaar in de Horsten zijn: Duivenvoordse en Veenzijdse polder ofwel het weidegebied tussen de duinen en de Starrevaart. Hier worden in augustus-september niet alleen *torenvalk, boomvalk, buizerd, sperwer* en *bruine kiekendief* gezien, maar ook regelmatig *havik, wespendief, slechtvalk, visarend* en zelfs een *rode wouw*! Tel daar nog eens bij op de altijd aanwezige *ooievaars* en *grote zilverreigers* plus twee *zwarte ooievaars* en een *purperreiger*. Daarvoor hoef je dus niet per se naar Spanje of Polen: veel en goed opletten in Den Haag is voldoende (met dank aan Guido en Jouke).

Van de echte stadsbewoners is een geslaagd broedgeval van een *dodaars* in de Haringkade het vermelden waard. Voor *ijsvogels* en *grote gele kwikken* draaien we onze hand niet meer om. Misschien kan iemand eens een midwintertelling houden om de stand te monitoren. Ook wil ik iedereen graag uitnodigen eenden te tellen in het Haagse Bos: 182 *krakken* lijkt me een nieuw record (met dank aan Wim).

Oktober bracht zoals gewoonlijk veel trek van *vinken, koperwieken, graspiepers* en *veldleeuweriken* (zie voor de volledigheid www.trektellen.nl). Dit jaar ook *kruisbekken* en, naar het zich laat aanzien, evenals in 2005, een kleine invasie van *zwarte mezen*.

Tot slot hadden we hartje zomer nog een spectaculaire gast van de Noordpool: een *vorkstaartmeeuw* trakteerde iedereen die niet met vakantie was op een fraaie show tussen de havenhoofden.

Foto: Adri de Groot - www.vogeldagboek.nl

visarend

De wulp bedreigd

DOOR TOM LOORIJ

Alarm, dreigt ons fraaie vogelasiel in Meer en Bos te verdwijnen? Of loopt het voortbestaan van ons net zo mooie kwartaalblad gevaar? Gelukkig niet, maar wat is er dan aan de hand?

De wulp *(Numenius arquata)* zelf is in 2008 door Birdlife International op de Rode Lijst van meest bedreigde vogelsoorten ter wereld gezet. Nu ja, nog niet in een van de hoogste gevarencategorieën als ernstig bedreigd of kwetsbaar, maar wel in de zgn. categorie "Near threatened", bijna bedreigd. Dat wil zo veel zeggen dat als er niet op korte termijn ingrijpende maatregelen worden genomen om hem te beschermen, hij binnenkort wel op de lijst van 1200 meest bedreigde vogelsoorten op aarde staat.

Op dit moment zijn er wereldwijd nog driekwart tot 1 miljoen broedparen, van West-Europa tot diep in Siberië. Maar Birdlife heeft vastgesteld dat hij in grote delen van zijn verspreidingsgebied de laatste 40 jaar ontzettend hard in aantal is achteruitgegaan. Vooral in Europa is dat het geval. In Groot-Brittannië waar opvallend genoeg bijna de helft van alle West-Europese wulpen broedt, is de afname zelfs enorm: ruim 50%. Maar ook in vrijwel alle andere West-Europese landen en ook in Rusland is de afname groot. SOVON heeft berekend dat sinds 1984 in Nederland de wulp met 31% in aantal is afgenomen. En ook wij in Den Haag kunnen erover meepraten. Immers hij is niet voor niets begin zeventiger jaren van de vorige eeuw ons logo geworden. Hij was toen een heel algemene verschijning in het duin. Je kon zijn jubelende roep gewoon niet missen. Waar is hij gebleven? Nu broedt er al vele jaren geen enkele wulp meer in de duinen, alleen nog een enkel paar in de Duivenvoorse en Veenzijdse Polder tussen Den Haag en Wassenaar. Maar hoe lang nog? Duinen zijn overigens een vrij uniek broedbiotoop. Vrijwel alle andere wulpen in Nederland broeden op heidevelden, in moerassen en in vochtige weidegebieden. Dat is het biotoop dat ze ook elders in Europa prefereren. Immers duinen zoals bij ons, kennen wij eigenlijk nauwelijks ergens anders.

Birdlife zegt ook waarom de wulp zo hard achteruit is gegaan. Die open moerasachtige gebieden raken namelijk in toenemende mate bebost en verdrogen. En de marginale landbouwgebieden waar hij zich thuis voelt, vooral in Oost-Europa, vallen ten prooi aan de intensieve landbouw. En waar hij zich nog als een echte

Foto: Alexander Koenders - www.deeldenatuur.nl

weidevogel gedraagt in intensieve beweide graslanden, gaan de nesten in toenemende mate verloren door uitmaaien en predatie. Opvallend is dat de wulpen in Siberië het moeilijk hebben omdat de extensief beheerde landbouwgebieden waar ze zich van oudsher uitstekend thuis voelen, door de boeren juist in hoog tempo worden verlaten en de vegetatie op deze achtergelaten landbouwgronden daarna zo hoog wordt dat hij ongeschikt wordt om in te nestelen. Volgens Birdlife lopen ook overwinterende wulpen in toenemende mate gevaar omdat de getijdengebieden waar ze dan naar voedsel zoeken (denk aan ons eigen Waddengebied!) in andere landen in hoog tempo in oppervlakte verminderen, bijvoorbeeld door het vastleggen van eb en vloed. Ook toenemende recreatiedruk, watervervuiling en de ontwikkeling van industriegebieden in de omgeving van de overwinteringsplaatsen hebben een sterk negatieve invloed.

Birdlife stelt een reeks beschermingsmaatregelen voor om verdere achteruitgang tegen te gaan. In de eerste plaats moeten belangrijke overwinteringsgebieden beter worden beschermd. Er moet meer milieuvriendelijke landbouw komen en ook een goed onderzoek naar de exacte redenen waarom de wulp in bepaalde landbouwgebieden wel in aantal achteruitgaat en in andere niet. Dan kunnen beschermingsmaatregelen daarop worden afgestemd. Hopelijk kan hij dan weer worden afgevoerd van de categorie “Near threatened” naar de categorie “Not threatened”.

Vogelavonturen in de achtertuin *(deel 1)*

DOOR FREDERIK HOOGERHOUD

Mam, er zit een hop in de tuin! Ach kind, dat is een vlaamse gaai. Nee mam, echt, hij heeft veren op zijn kop. Het is dezelfde vogel als op de camping! Lisette we zijn nu niet op vakantie in Zuid-Frankrijk, heus, het is gewoon een vlaamse gaai. Mam, ben ik kleurenblind?! Nee schat, ik lever alleen topproducten af. Nou kom dan toch maar eens kijken want deze gaai heeft een extreem lange kuif en snavel... Jeetje mina, waar is de digi-box? Pa vermoord ons als wij dit niet vastleggen! Bel jij even naar het Ministerie, ik zoek de camera, hup, hop. Op het gazon in de Vogelwijk hupt de hop onverstoorbaar rond, op zoek naar iets eetbaars. Mam! Ja, ja, ik kom al. Paps is plotseling onwel geworden, hij heeft zijn afspraak met de Staatssecretaris afgezegd en komt naar huis. Moet ik het bed even opmaken? Nee sukkel, hou die hop vast, gooi wat brood! Hoppen eten geen brood, mam. Bovendien vliegt ‘ie dan weg van de schrik. Geen brood gooien. Waar is die camera nou? Bedoel je dat speelgoed toestelletje van pa? Speelgoed, speelgoed?! Ja dat ligt hier altijd op de tv, voor het geval er in de tuin iets... Ja, ja, ik kom al. Pa de vogelaar komt binnenstormen, grist de camera van de tv, richt, zoomt in... batterij leeg. In de tuin snoept de hop de laatste leliehaantjes weg en gaat op de wieken.

Onderscheiding voor Rogier Mos

Op 4 oktober reikte wethouder Baldewsingh een Stadsspeld uit aan Rogier Mos, ons jonge bestuurslid. Rogier ontving deze onderscheiding ter gelegenheid van het 20 jarig bestaan van de Stichting Egelopvang Den Haag e.o. waar hij vanaf zijn 15e jaar als vrijwilliger werkzaam is. Voor de Haagse Vogelbescherming was hij de jongste beheerder van een Vogelrustgebied. Hij was van 1996 tot 2008 op zondagmiddag vrijwilliger in het vogelasiel "De Wulp", waar hij naast de werkzaamheden als vogels verzorgen, hokken schoonmaken ook rondleidingen gaf en regelmatig mee hielp met de technische werkzaamheden aan het gebouw. Daarnaast helpt hij jaarlijks mee aan het ringen van jonge uilen in Zuid-Holland. Verder zit hij sinds 2004 in de PR commissie en heeft hij de website van de vereniging mede opgezet.

Foto: Hetty Mos

De Bomenkapper

De Bomenkapper kapt of snoeit uw boom veilig, voor een vriendelijke prijs en met aandacht voor het dierleven in uw tuin.

De Bomenkapper:
- kan voor u takkenrillen en houtstapels bouwen
- gebruikt alleen milieuvriendelijke brandstof en olie
- geeft ecologisch advies bij de keuze van een nieuwe boom en kan deze ook voor u planten.

Voor gratis en vrijblijvend advies over de mogelijkheden en een prijsopgave, neem contact op met

Peter Waenink
06-13752132
070-7852161

www.bomenkapper.nl info@bomenkapper.nl

Neem een kijkje in de eendenkooi!

Zondag 8 en 22 februari 2009

Excursie in de Eendenkooi Zuiderpark Den Haag
Leiding: Ruud van der Waard
Thema: Hoe werkt een eendenkooi; vogeldichtheid en blauwe reiger kolonie.
Verzamelpunt: Terrein Dienst Stadsbeheer Groenbedrijf Den Haag
Adres: Marie Heinenweg 2, Zuiderpark (ingang vanaf Loevesteinlaan)
Aanvang: 10.00 uur
Duur: ca 1 1/2 uur.
Opgave: Wilt u zich vooraf telefonisch aanmelden? Dit kan dagelijks tussen 18.00 en 20.00 uur op tel. 06-47 460 159
Kosten: Geen
Honden niet toegestaan

Oehoejong online

Moesten we tot voor kort naar de dierentuin om een oehoe in het echt te zien, sinds kort komen exemplaren van deze grootste Europese uilensoort in het wild in Nederland voor. Oehoejong 'Jo' is afgelopen zomer geringd en met een satellietzender uitgerust.
Zijn belevenissen zijn nu te volgen via *www.oehoe.web-log.nl*.

Jo is een van de tien oehoe's die momenteel in Nederland rondvliegen. Na de Tweede Wereldoorlog was de soort in Europa bijna uitgestorven. In de zeventiger jaren van de vorige eeuw zijn onder andere in Duitsland met succes oehoeparen geherintroduceerd. De Duits-Belgische populatie heeft inmiddels Zuid-Limburg en de Achterhoek bereikt.

Bron: Nieuwsbrief Haags Milieucentrum

OPROEP

aan alle actieve vogelwachters en tellers

Beste mede vogelaars,
Graag maak ik u erop attent dat de uitnodigingen voor het inleveren van uw telgegevens over 2008, in januari 2009 weer op de bus gaan. Ondergetekende, als lid van de veldwerkcommissie, zal het weer erg op prijs stellen, als er weer redelijk op tijd gereageerd wordt met een goed verzorgd verslag en ingevulde Excel-tellijst.
Veel vogelplezier toegewenst en fijne feestdagen in december.

Hartelijke groeten, ***Ruud van der Waard***

Van twee kanten bekeken

DOOR ADRIANA DOORDUIN

De vogel

Mmmm, lekker geslapen vandaag, maar nu de schemering voorbij is heb ik toch wel trek in een lekker ontbijtje. Speurend kijk ik rond; goh nogal wat activiteit op de linkerweg. Niets eetbaars jammer genoeg, een clubje mensen om een autobusje. Ze zullen toch niet al mijn muizen weg gaan jagen hier in mijn bosje? Mijn hemel, wat is dat? Een oorverdovend gekrijs komt uit het busje, volgens mij hebben ze een "reuzendwergooruil" meegenomen. Wanhopig probeer ik mijn vleugels voor mijn oren te houden, dat bleek knap lastig, ik flikkerde zowat van de tak af. Er zat maar één ding op, vluchten en op zoek naar een rustiger territorium, ik liet nog een angstig piepje horen en verliet daarna in paniek mijn bos.

De vogelaar

De kunst was om zoveel mogelijk vogels te scoren op één dag, daartoe is van alles geoorloofd. De dwergooruil zou in een klein bos zitten. Als je op de weg stond kon je door het bos het licht van de andere weg zien. We stonden rond ons autobusje met daarin de vogelgeluiden-cd. De dwergooruil werd op vol vermogen afgespeeld. Voorbijgangers hielden de vingers in de oren. Voor de dwergooruil zat er niets anders op dan aftocht te blazen, uit zijn territorium te vluchten voor een soortgenoot waar hij niet tegenop kon. Het angstige piepje werd gehoord en dus werd er gescoord.

Help de vogels de winter door, Vogelasiel de Wulp verkoopt weer wintervoer

Dagelijks af te halen tijdens de openingstijden van het asiel (9.00-17.00 uur). Gezien onze beperkte kasmiddelen verzoeken wij u contant en het liefst met gepast geld te betalen.
Alle opbrengsten komen ten goede aan het Vogelasiel.
Dank u en tot ziens!

Nieuwe leden

A.R. Bal, Den Haag
L. Seijsener, Den Haag
E. Harland, Wateringen
W.H.J. Jorna van Es, Den Haag
C. Weevers Stous, Wassenaar
L. de Winther, Den Haag
R. Berkelder, Den Haag
H. Heetveld, Wassenaar
A. Weller, Den Haag
E. Engman, Den Haag
G.J.B. Weevers Stous, Wassenaar

Uitgeputte badgast

DOOR YVONNE VAN DE PITTE

Op een mooie dag in oktober ben ik al vroeg in de duinen en word weer eens meegesleept door het fantastische fenomeen van de vogeltrek. Spreeuwen, vinken, zanglijsters en nog vele anderen spoeden zich vastberaden naar het zuiden.

Later op de dag word ik gebeld door een vriendin: "Moet je horen..." Ze zat 's middags op een bankje langs de Scheveningse boulevard en naast haar zat, in elkaar gedoken, een zielige vogel. "Een merel met zo'n gespikkelde...". Er zat nog iemand op het bankje die zich ook zorgen maakte over de vogel. Hij belde met zijn mobieltje de politie. Die was al snel ter plekke. Er verzamelde zich een groepje nieuwsgierigen, die toekeken hoe de "merel", die mijn vriendin voorzichtig in haar handen had gehouden, werd meegenomen in de politieauto en snel werd weggevoerd. Waarheen, vroeg zij zich af. We beëindigden ons gesprek, maar die gespikkelde merel bleef mij bezighouden. Ik zag het voor me: één van die zanglijsters die ik 's ochtends voorbij had zien vliegen raakte achterop en was, dodelijk vermoeid, neergestreken op een totaal ongeschikte plek: een bankje op de boulevard. Maar hij had het geluk dat daar een paar vogelvrienden zaten die actie ondernamen. Hoe zou het zijn afgelopen.

Ik belde vogelasiel "De Wulp". "Is er vandaag misschien bij jullie een zanglijster binnengebracht, afkomstig uit Scheveningen?". "Jazeker! Die heeft hier een poosje in het donker uitgerust en heeft wat meelwormen gegeten. Toen hebben we hem weer los kunnen laten."

Foto: Alexander Koenders - www.deeldenatuur.nl

Blijdschap en opluchting. De uitgeputte lijster was op verhaal gekomen en popelde weer om verder te trekken. Hopelijk had hij zich kunnen aansluiten bij soortgenoten. In mijn verbeelding zag ik hem in vertrouwd gezelschap alweer kordaat en snel op het zuiden afkoersen.

Ik belde mijn vriendin om haar het goede nieuws te vertellen. We waren het erover eens dat Nederland in sommige opzichten toch wel een bijzonder land is. Waar zou de politie zich ontfermen over een uitgeputte trekvogel? En dan een vogelasiel dat hem liefdevol opvangt en weer de vrijheid schenkt! We waren beiden opgelucht en blij.
En de gedachte dat zo'n vlucht misschien nog meer hachelijke momenten voor die zanglijster in petto zou kunnen hebben, heb ik maar zo snel mogelijk uit mijn gedachten verbannen.

In memoriam *Jan van den Ende*

Na een kort ziekbed is op 19 oktober 2008 Jan van den Ende overleden. Als groot vogelliefhebber en trouw lid van de HVB is hij tot begin van dit jaar lid van de PR-commissie geweest. Hij was altijd aanwezig op de jaarvergadering en becommentarieerde het beleid gevraagd en ongevraagd met zijn kennis over vogels en natuur in het algemeen. Als natuurbeschermer heeft hij dan ook jaren zitting genomen in het bestuur van de AVN. Maar wij zullen hem ons toch vooral herinneren als een bevlogen natuurfilmer en een aimabel en gezellig mens. Voor een praatje over de natuur was bij Jan altijd veel tijd beschikbaar.

Sinds 1938 was Jan lid van de Haagse Vogelbescherming en hij vertelde er altijd enigszins trots bij dat Jan Strijbos, in die tijd dé grote man van de natuurbescherming in Nederland, hem lid had gemaakt en de contributie van f 1,- had betaald. Tijdens de oorlogsjaren zat Jan in het verzet. De verzetsgroep waarvan hij deel uit maakte werd opgepakt en eindigde in concentratiekamp Sachsenhausen-Oranienburg. Toen het kamp door de Russen bevrijd werd, woog Jan 33 kilo en kon nauwelijks nog lopen. Na de oorlog werkte hij twee jaar als freelance journalist en ging vervolgens als ambtenaar aan het werk bij het Ministerie van Binnenlandse zaken. Pas jaren later smeedde hij zijn hobby's vogelen en filmen samen tot de ijzersterke combinatie die zo'n belangrijk deel van zijn leven zou worden.

Zijn eerste professionele vogelfilm maakte hij in 1973 bij de Nieuwkoopse plassen voor het toenmalige Ministerie van CRM. Daarna maakte hij nog verschillende films, maar hij brak pas echt door met de film Vier Duindagen; de eerste film die hij met Monique van den Broek maakte, die hem bijstond als regisseur en levenspartner. Toen Jan op 60 jarige leeftijd met vervroegd pensioen ging, werd hij samen met Monique fulltime filmer en de ene parel na de andere ontstond: o.a. Den Haag Natuurlijk, Natuur Nabij, Clingendael en de film Ooievaars Natuurlijk, die hij in opdracht van de Haagse Vogelbescherming maakte. Voor deze films ontving het duo vele onderscheidingen van over de hele wereld.

Tijdens de opnamen voor een film van het Duinwaterbedrijf Zuid-Holland, bleek dat Jan ernstig ziek was. Toen hij na de zware operatie weer wat opgeknapt was, liet hij geen tijd verloren gaan om de film af te maken, want de klus moest en zou op tijd geklaard zijn. In de tussentijd verzorgde hij voor de HVB nog een tweetal excursies naar het ooievaarsnest op parkflat Marlot. De film ZAND, WIND, WATER ging dit jaar op 20 juni in première en leverde weer veel enthousiaste reacties op. Helaas bleek de ziekte teruggekeerd en na een korte periode in het ziekenhuis is Jan op 86 jarige leeftijd overleden. We zullen hem heel erg missen en wensen Monique alle sterkte toe.

Verenigingswinkel

Voor informatie, publiciteit en verkoop

Open elke 1e zondag van de maand in het vogelasiel van 13.00 tot 16.00 uur.

NIEUW!	Vogelkalender 2009 (halfmaandelijks)	8,50
	Div. vogelkijkgidsjes v.a.	9,95
	Vogels op en rond de voederplank	12,50
	Haymans vernieuwde uitgebreide gids zakformaat	14,95
	CD's vogelgeluiden v.a.	10,95
NIEUW!	DVD's vogels rondom ons huis per stuk	24,95
	"Onze roofvogels en uilen"	
	"Onze meeuwen en sterns"	
	"Onze eenden"	
	"Zwanen en wilde ganzen"	
	"Vogels onder dak" boekje met alle informatie over nestkasten	12,50
	Nestkasten van hout	8,00
	Plaatjes voor vernieuwing nestkasten	1,00
	Div. modellen nestkasten op bestelling bouwtekeningen, zie onze website	
	Raamstickers per vel (3st. A4)wit en zwart	2,00
	Gekleurde raamvogels per vel A4	2,00
	Div. vogel herkenningsplaten A4	0,50
	Div. vogelkaarten v.a.	0,50
NIEUW!	Kwartetspel vogels	6,95
NIEUW!	Kaartspel vogels	5,95
	Draagtas ongebleekt katoen Vogelasiel De Wulp/ Haagse Vogelbescherming	3,50

Diverse wisselende cadeauartikelen.

Het jaarlijks inventarisatierapport voor leden gratis
Voor niet-leden 3,75

Heeft u buiten bovengenoemde openingstijd iets nodig, dan kunt u telefonisch contact opnemen met 0174 21 38 25

Voor informatie kunt u ook terecht op de website: *www.haagsevogels.nl* onder het menu-item "vereniging"

Adressen

Bestuur

Frederik Hoogerhoud	voorzitter
Frits IJzendoorn	penningmeester
Marianne Hoeing	asp. penningmeester
Aletta de Ruiter	secretaris a.i.
Ton Haase	lid
Idde Lammers	lid
Rogier Mos	lid
Jaap Zoet	aspirant-lid

Correspondentieadres bestuur:
Altingstraat 12, 2593 SX Den Haag

Rekeningnummer penningmeester 358.61.85

Commissie Excursies en Lezingen
Contactpersoon:
Nicolette Rab 070 - 354 89 74
E-mail *hvbexcursies@live.nl*

Commissie Veldwerk
Contactpersoon:
Boudewijn Schreiner 070 - 350 53 88

Verenigingswinkel
Contactpersoon:
Riet Langenhuizen 0174 - 21 38 25
Trompstraat 17, 2684 XC Ter Heijde/ Monster
Rekeningnummer 203.19.03 t.n.v. verkoop en publicatie Haagse Vogelbescherming

Vogelasiel "De Wulp"
Heliotrooplaan 15, 2555 MA Den Haag
Telefoon 070 - 323 15 68
B.g.g. 0174 - 21 38 25
Rekeningnummer 509.26.75

Informatie
Voor alle vragen over (wilde) vogels en vogelbescherming kunt u bij ons terecht via e-mail *info@haagsevogels.nl* of telefoonnummer 0174 - 21 38 25

Alarmnummer Milieuzaken
Voor alle spoedeisende milieuzaken (bijv. kap- en snoeiwerk in de broedtijd) kunt u contact opnemen met Frederik Hoogerhoud: 06 - 41 27 15 31

Nelisse Makelaars B.V. • Statenlaan 128 • 2582 GW DEN HAAG
Tel: 070 350 14 00 • Fax: 070 350 66 86 • E-mail: info@nelisse.nl

zin in wonen